

Huvudman

Nya Läroverket Luleå AB, organisationsnummer 556667-7927
nya.laroverket@nlv.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklassen och grundskolan Nya Läroverket Svartösten i Luleå kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Nya Läroverket Luleå AB avseende brister rörande utformning av betygskatalogen. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser:

- lärare, undervisningens omfattning och digitala verktyg
- garanti för tidiga stödinsatser
- utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram
- ordningsregler och elevernas inflytande över sin arbetsmiljö
- disciplinära och andra särskilda åtgärder

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en tillsyn av Nya Läroverket Svartösten i Luleå kommun under skolenhetens första verksamhetsår. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Nya Läroverket Svartösten följer gällande bestämmelser inom områdena *Undervisning och stöd*, *Trygghet och studiero* samt *Bedömning och betygssättning*.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, specialpedagogen och rektorn samt lektionsobservationer den 10 och 11 maj 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskatalog och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över underlaget för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Beslut om betyg och utformning av betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med betygskatalogen för höstterminen 2021 samt förteckning över lärare där det framgår vilka som har lärarlegitimation. Dessa dokument visar att en lärare som saknar legitimation undervisade i två ämnen i årskurs 6 höstterminen 2021 och att det är rektorn och denna lärare som tillsammans har signerat besluten om betyg i betygskatalogen. Läraren uppger att det är hen som beslutar om betygen. Rektorn frågar om det finns några oklarheter i samband med betygssättningen och skriver sedan under i betygskatalogen, berättar läraren. Rektorn uppger att hon tar del av kunskapsmålen och den bedömning som läraren gör, försäkrar sig om att läraren har gjort en korrekt bedömning och signerar i betygskatalogen tillsammans med den lärare som saknar legitimation.

Under vårterminen 2022 är det två lärare som saknar legitimation som ska besluta om betyg i var sitt ämne i årskurs 6. Rektorn uppger att det kommer vara samma ordning vid betygssättningen, att hon ska skriva under tillsammans med de lärare som saknar legitimation. Rektorn uppger vidare att den ena läraren "har utbyte med" en legitimerad lärare på en annan av huvudmannens skolor i Luleå och att den andra läraren har tillgång till en legitimerad lärare i aktuellt ämne på en annan av huvudmannens skolor i Luleå "ifall det behövs". Denna lärare har också hjälp av en legitimerad lärare som hade klassen i aktuellt ämne fram till sportlovet 2022.

Betygskatalogen från höstterminen 2021 visar i övrigt att betyg sätts i alla de ämnen som eleverna i årskurs 6 har fått undervisning i.

Rättslig reglering

Betyg ska sättas i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen. Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 15-16 §§ skollagen).

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur (SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Utifrån ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen vid Nya Läroverket Svartösten inte uppfyller författningarnas krav när det gäller utformning av betygskatalogen. Lärare som saknar legitimation signerar inte betyg tillsammans med lärare som är legitimerade. Istället är det rektorn som genom att signera i betygskatalogen tar rollen som den medbedömande läraren.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Verksamheten vid Nya Läroverket Svartösten uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformning av betygskatalogen. Det är rektorn som signerar betyg tillsammans med lärare som saknar legitimation. Av omständigheterna framgår dock att de lärare som saknar legitimation har tillgång till legitimerade lärare att samarbeta med angående betygssättning. Av denna anledning bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och avstår från att ingripa. Skolinspektionen vill framhålla att det är den lärare som saknar legitimation och en medbedömande legitimerad lärare som tillsammans ska besluta om betyget och signera i betygskatalogen. Det är först ifall de två inte kan enas och den legitimerade läraren inte är behörig i ämnet som rektorn ska ha en roll i betygssättningen.

Områden utan konstaterade brister

Lärare, undervisningens omfattning och digitala verktyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn och lärare uppger att skolan alltid har lärarledda lektioner och att det finns god tillgång till vikarier. Rektorn och lärare uppger vidare att lärare som saknar legitimation inte får fasta anställningar. Dokumentation från huvudmannen visar att de flesta av skolans lärare är legitimerade.

Skolan ger undervisning i samtliga ämnen som eleverna ska ha undervisning i och har en timplan med ett timutlägg som lever upp till kraven i den stadieindelade timplanen för grundskolan.

Elever, lärare och rektorn ger alla exempel på hur de i undervisningen arbetar med digitala verktyg. Eleverna i årskurs 5-6 har var sin iPad och det finns "låne-iPads" till de yngre eleverna.

Rättslig reglering

Undervisningen ska bedrivas under ledning av behöriga och legitimerade lärare, om inte huvudmannen har rätt att tillämpa en undantagsregel (1 kap. 3 § och 2 kap. 13, 15, 17–18 §§ skollagen).

Eleverna ska ges undervisning i samtliga ämnen som de ska ha undervisning i. Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Av timplanen framgår det minsta antal garanterade undervisningstimmar per stadium samt hur undervisningstimmarna ska fördelas mellan de olika ämnena (10 kap. 4–5 §§ skollagen, 9 kap. 3 § och bilaga 1 skolförordningen).

Eleverna ska i undervisningen få använda digitala verktyg (2 kap. 35 § skollagen, Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar, 3. Förskoleklassen, 5. Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanti för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn, specialpedagogen och lärare uppger att karläggningsmaterialet i förskoleklassen, bedömningsstödet i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3 genomförs. I förskoleklassen är det läraren som stått för genomförandet medan läraren har gjort det i samarbete med specialpedagogen i årskurs 1. Innevarande läsår har bedömningsstödet även använts för elever i årskurs 2. Lärare och

specialpedagogen uppger att specialpedagogen på lågstadiet har varit involverad i analys och beslut om insatser, samt verkställande av insatser. I förskoleklassen har inte specialpedagogens roll varit lika stor men specialpedagogen har varit med och diskuterat resultaten och kommit med förslag på insatser. Lärare berättar att förskoleklassens lärare kommer följa klassen till årskurs 1 och när årskurs 3 blir årskurs 4 kommer eleverna ha en lärare de haft tidigare. Det behövs därför ingen särskild insats för överföring av arbetet med extra anpassningar, enligt lärarna.

Rättslig reglering

Enligt skollagen finns en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Förskollärare och lärare ska använda de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklassen, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Om det utifrån något av dessa material finns en indikation på att eleven inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås så ska det göras en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. Denna särskilda bedömning ska göras i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Om det utifrån bedömningen befaras att eleven inte kommer uppnå de kunskaper som minst ska uppnås ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar eller utredning om behov av särskilt stöd. I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet ska det genomföras en uppföljning av de extra anpassningar som getts i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4, 4a och 4b §§ skollagen, 8 kap. 2 § och 9 kap. 20, 21 och 22 b §§ skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn, specialpedagogen och lärare uppger att skolan gör utredningar om behov av särskilt stöd för de elever där lärarna har anmält till rektorn att eleverna riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar. Det är lärarna som gör dessa utredningar men specialpedagogen kan också vara med. Vid behov gör specialpedagogen eller andra professioner inom elevhälsan även andra sorters kartläggningar. När en utredning om behov av särskilt stöd är klar är det oftast mentor, specialpedagogen och rektorn som diskuterar hur de ska gå vidare. Skolan bjuder in vårdnadshavarna till möte där de lyfter vad utredningen visar och pratar om åtgärdsprogram eller annat, berättar lärare. Rektorn uppger att det är hon som tar beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller inte.

Rektorn och lärare uppger att ingen elev vid tiden för tillsynsbesöket har undervisning i särskild undervisningsgrupp eller enskilt. Ingen elev har heller

anpassad studiegång eller distansundervisning. Det som finns är att rektorn själv undervisar en mindre grupp elever i årskurs 5-6 i matematik vid upp till ett lektionstillfälle per vecka. Vidare finns det en elev där beslut om anpassad studiegång sannolikt skulle komma att fattas inom kort, enligt rektorn.

Lärare uppger att de i åtgärdsprogrammen skriver ganska konkret så att de vet vad de ska göra. Rektorn berättar att lärare och specialpedagogen träffar vårdnadshavarna vid uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram. Ibland är även rektorn med, och rektorn uppger att åtgärdsprogrammet vid dessa möten kan avslutas eller ändras. Rektorn uppger att eleverna får särskilt stöd i enlighet med det som skolan beslutat om i åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas ska framgå av åtgärdsprogrammet. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn och rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt, i form av anpassad studiegång eller i form av distansundervisning. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler och elevernas inflytande över sin arbetsmiljö

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare och rektorn uppger samstämmt att det på skolan finns ordningsregler/trivselregler. Dessa finns både för hela skolan och på klassnivå. Lärare och rektorn uppger att eleverna är med och tycker till om reglerna. Rektorn uppger att eleverna har fått diskutera rektorns förslag på regler för hela skolan i klassråd och elevråd. Rektorn har gjort vissa justeringar i förslaget men kan även argumentera för varför hon vill ha kvar vissa regler.

Lärare och rektorn berättar att det finns olika forum för elevernas inflytande. Det finns klassråd, ett elevråd för de yngre eleverna, ett elevråd för de äldre eleverna och "salsmöten". Salsmöten är för alla elever i skolans matsal. Rektorn berättar att salsmötena hålls i två omgångar för att alla elever ska rymmas och att mötena till exempel kan handla om trivselregler eller kränkningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska besluta om ordningsregler. Dessa ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp. Vidare framgår att det vid en skolenhet ska finnas forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna. Det kan till exempel vara frågor om elevernas trygghet, studiero och arbetsmiljö i övrigt (4 kap. 13 § och 5 kap. 5 § skollagen, Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

När det gäller elever som stör undervisningen vid upprepade tillfällen uppger rektorn att hon har utrett orsakerna till vad som ligger bakom dessa elevers beteende. Även lärare uppger att de på olika sätt tar reda på vad som ligger bakom när elever vid upprepade tillfällen stör ordningen. Såväl lärare som rektorn berättar om olika insatser för att få elever som stör att ändra sitt beteende. Dessa insatser är anpassade utifrån de olika elevernas behov. Rektorn uppger att en åtgärd kan vara samtal med vårdnadshavarna. Mer ingripande disciplinära åtgärder används sällan. Klassläraren i den klass där det är utmaningar med studieron berättar att hen gör allt för att undvika att till exempel utvisa elever från klassrummet. Istället söker läraren andra strategier, till exempel rörelsepauser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Rektorn ska med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

Beslut om disciplinära och andra särskilda åtgärder ska fattas i enlighet med föfattningarnas krav (5 kap. 6-8, 11-16, 22-24 §§ och 29 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller föfattningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Maud Karlström.

Utredare Terje Holand har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även jurist Frida Isaksson medverkat.